

Polychaeta (Havbørsteorm)

Billeder og bestemmelsesnoter

Marie-Louise Worsøe Maarup

03-04-2015

Marie-Louise Worsøe Maarup. Naturstyrelsen, Aalborg Vand, Niels Bohrs Vej 30, DK-9220 Aalborg Øst.

Med bidrag af:

- Steffen Lundsteen (stl)

Aarhus Universitet, Institut for Ecoscience, Sektion for Marin Biodiversitet og Eksperimentel Øko-logi, Frederiksborgvej 399, DK-4000 Roskilde.

- Erik Skindhøj Pedersen (esp). Skindhøj Dyk & Consult. Kulsviervej 16, DK-3400 Hillerød.

<http://www.skindhøjdyk.dk/>

Fotos og artskenetegne er af Marie-Louise Worsøe Maarup, når ikke andet er nævnt.

Maarup, M-L.W., 2016: Polychaeta (Havbørsteorm). Billeder og bestemmelsesnoter. Forum om marin bundfauna og -flora. Arbejdsdokument: 41 s. Webudgivelse: <https://ecos.au.dk/forskningraadgivning/temasider/forum-om-marin-bundfauna-og-flora/>

Dette dokument beskriver ca. hundrede Polychaeta (ledorme) arter med billeder, kendetegn i punktform samt litteraturhenvielse til deres bestemmelse med evt. web-link. Dyrene er hovedsagligt fra den nordlige del af de danske farvande. Der er særlige bemærkninger til *Harmothoe impar* contra *Harmothoe elisabethae*, *Malmgrenia lunulata*, *Pholoe baltica* samt *Eteone flava* og *Eteone longa*.

Indhold

Indhold	1
Indledning	4
ERRANTIA (underklasse)	5
Polynoidae	5
Enipo kinbergi.....	5
Gattyana cirrhosa	5
Harmothoe impar.....	5
Harmothoe imbricata.....	6
Malmgrenia lunulata	6
Lepidonotus squamatus	6
Pettibonesia furcosestosa	7
Neopolynoe paradoxa	7
Pholoidae	8
Pholoe baltica.....	8
Pholoe inornata.....	8
Sigalionidae	8
Sigalion mathildae.....	8
Phyllodoceidae	9
Eteone flava.....	9
Eteone longa	9
Eumida bahusiensis.....	10
Eumida sanguinea	10
Phyllodoce groenlandica	10
Phyllodoce maculata	11
Phyllodoce mucosa	11
Phyllodoce rosea	11
Glyceridae	12
Glycera alba.....	12
Glycera unicornis.....	12
Glycera tessellata	12
Goniadidae	13
Glycinde nordmanni.....	13
Goniada maculata	13
Goniada pallida	13
Hesionidae	14
Kefersteinia cirrata.....	14
Nereimyra punctata	14
Syllidia armata.....	14
Syllidae	15
Exogone sp.	15
Syllis armillaris.....	15
Nereididae	15
Ceratocephale loveni	15
Eunereis longissima.....	16

Hediste diversicolor.....	16
Alitta succinea	16
Alitta virens	17
Nephtyidae.....	17
Nephtys assimilis.....	17
Nephtys caeca	17
Nephtys cirrosa	18
Nephtys hombergii.....	18
Nephtys longosetosa.....	18
Lumbrineridae	19
Scoletoma fragilis	19
SEDENTARIA (underklasse)	19
Orbiniidae	19
Scoloplos armiger.....	19
Paraonidae	19
Aricidea cerrutii.....	19
Paraonis fulgens	20
Trochochaetidae.....	20
Trochochaeta multisetosa.....	20
Poecilochaetidae	20
Poecilochaetus serpens.....	20
Aonides paucibranchiata.....	21
Spionidae	21
Malacoceros fuliginosus.....	21
Marenzelleria viridis.....	21
Dipolydora coeca.....	22
Polydora caulleryi.....	22
Polydora ciliata.....	22
Polydora cornuta.....	23
Dipolydora quadrilobata	23
Prionospio fallax.....	23
Pygospio elegans	24
Scolelepis bonnierii	24
Phyllodocidae	24
Hypereteone foliosa.....	24
Spionidae	25
Scolelepis squamata.....	25
Spio armata	25
Spio filicornis	25
Spiophanes bombyx	25
Streblospio shrubsolii.....	26
Magelonidae	26
Magelona alleni.....	26
Magelona mirabilis.....	26
Chaetopteridae.....	27
Chaetopterus variopedatus	27
Cirratulidae	27

Caulleriella sp.	27
Chaetozone setosa	27
Dodecaceria concharum	28
Flabelligeridae	28
Brada villosa	28
Diplocirrus glaucus	28
Capitellidae	29
Capitella sp.	29
Capitellides giardi	29
Heteromastus filiformis	29
Mediomastus sp.	30
Notomastus latericeus	30
Arenicolidae	30
Arenicola marina	30
Maldanidae	31
Rhodine gracilior	31
Opheliidae	31
Ophelia borealis	31
Ophelina acuminata	31
Scalibregmatidae	32
Travisia forbesii	32
Scalibregma inflatum	32
Oweniidae	32
Galathowenia oculata	32
Owenia fusiformis	33
Pectinariidae	33
Amphictene auricoma	33
Lagis koreni.....	33
Ampharetidae	34
Ampharete baltica.....	34
Terebellidae	34
Lanice conchilega	34
Neoamphitrite figulus	34
Pista cristata	35
Polycirrus norvegicus	35
Pista lornensis	35
Sabellidae	36
Chone duneri.....	36
Chone fauveli.....	36
Laonome kröyeri	36
Fabriciidae	37
Manayunkia aestuarina.....	37
Serpulidae	37
Hydroides norvegicus.....	37
Spirobranchus triqueter	37
Litteratur	38
Register, arter og grupper	40

Indledning

Dette dokument er bestemmelsesnoter og fotografier af havbørsteorm, Polychaeta. Materialet stammer især fra blødbundsundersøgelser i Skagerrak, det nordlige Kattegat, Limfjorden og Mariager Fjord. Undersøgelserne er en del af det nationale overvågningsprogram udført af Naturstyrelsen (2011-2015), tidligere By- og Landskabsstyrelsen (2007-2010). Bestemmelserne og noterne til bestemmelser er hovedsageligt udført ud fra bestemmelsesværkerne: Hartmann-Schröder (1996), Kirkegaard (1992, 1886), Køie et al. (2000) og Nelson-Smith et al. i Hayward & Ryland (1990).

Polychaeta er en dyreklasse, der tilhører dyrerækken ledorme, Annelida. I Polychaeta er der to underklasser: Errantia og Sedentaria.

For de enkelte arter er anført referencer til bestemmelse (stl). I de fleste tilfælde er der reference til værkerne over danske havbørsteorme (Kirkegaard 1992 og 1996), alternativt Hartmann-Schröder (1996). Lundsteen & Andersen (2014 s. 5-6): Se <https://ecos.au.dk/forskningraadgivning/temasider/forum-om-marin-bundfauna-og-flora/>

indeholder en oversigt over bestemmelseslitteratur og herunder særligt anbefalede værker til bestemmelse af arter inden for nogle familier og slægter. Bestemmelsesreferencer derfra er anført i listen for den enkelte art. Siden er udkommet Nygren & Pleijel (2015) med nøgle til svenske Polychaeta familier og beskrivelser af Errantia (Aciculata) arter. Der er bidrag fra flere forfattere. Referencer for deres artsbeskrivelser er også angivet. Yderligere referencer til bestemmelse af slægterne *Malmgrenia* og *Pholoe* er blevet oplyst af Ole Gorm Norden Andersen. Endelig er der på hjemmesiden " Marine Species Identification Portal" en sektion af [Kluijver et al. \(web, 2016\)](#) med Polychaeter fra Nordsøen, der dog også medtager arter fra Skagerrak, Kattegat og Øresund. Links til de relevante artsbeskrivelser derfra er også angivet for de enkelte arter nedenfor.

Familierne og deres arter er opstillet i rækkefølge efter Kirkegaard (1992, 1996). Taksonomi og latinske navne følger WoRMS 2016. Danske artsnavne, når nævnt, er fra Køie et al. (2000). Det værk er senere udkommet i en revideret udgave, Køie & Kristiansen (2014).

ERRANTIA (underklasse)

Polynoidae

(Skælrygge)

Enipo kinbergi

- Kroppen lang og ormeformet
- 4 øjne, forreste store
- Tentakler og palper korte med spredte papiller
- Den uparrede tentakel længst
- 15 par små, gennemsigtige rygskael, der ikke rører hinanden
- Ingen skæl på bagkroppen og midt på forreste del
- Kattegat, Skagerrak

Se Barnich i Nygren & Pleijel 2015: 88 med figur; Kirkegaard 1992: 46, fig. 14; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Gattyana cirrhosa

- Kroppen med parallelle sider, tilspidset bagtil
- Prostomiet tolappet med spidse forreste hjørner
- Uparret tentakel ret lang med opsvulmning nedenfor spidsen og talrige papiller
- De parrede tentakler kun halvt så lange
- De forreste skæl runde, efterfølgende ovale med papiller langs randen. Mørk plet på midten

Se Barnich i Nygren & Pleijel 2015: 92 med figur; Kirkegaard 1992 (*Gattyana cirrhosa*): 52, fig. 18; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Harmothoe impar

- Forreste øjne på det bredeste sted
- Bageste øjne sidder dorsalt
- Store, tykke palper med små papiller
- Forreste rygskael runde, følgende nyreformede. Randen med frynsesøm af lange papiller

Se Barnich i Nygren & Pleijel 2015: 97 med figur; Kirkegaard 1992: 64, fig. 25; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Bemærkning (esp og forfatteren): Navnet *Harmothoe elisabethae* har været almindelig brugt i bestemmelser til miljøundersøgelser i danske farvande. Den er imidlertid i Fauchald, K. ([i WoRMS 2016](#)) refereret som en ubestemmelig og usikker art. I danske artsregistreringer må bestemmelser til *Harmothoe elisabethae* nok i det store og hele regnes som at være *Harmothoe impar*.

Harmothoe imbricata

(Variabel skælryg)

- Prostomiet bredt med 2 spidser
- Forreste øjne gemt under disse
- Bageste øjne sidder dorsalt
- Palperne lange, spidse med længderækker af korte papiller

Se Barnich i Nygren & Pleijel 2015: 96 med figur; Barnich & Fiege 2009: 45, fig. 1, 21, 22; Kirkegaard 1992: 62, fig. 24; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Malmgrenia lunulata

- Prostomiet tolappet
- Forreste øjne foran det bredeste sted
- Bageste øjne ved bagrand
- Palperne lange, spidse, glatte
- Rygsiden mørkegrå, prostomiet rødt
- Bugsiden har mørkerøde, mediane længdebånd
- Brune tværbånd på de bageste segmenter
- Rygskæl har glat rand og brune ringformede tegninger

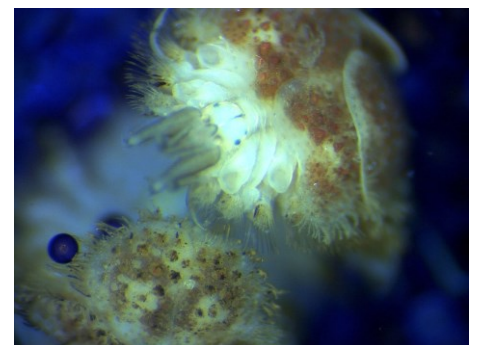

Se Barnich i Nygren & Pleijel 2015 (*Malmgreniella andreapolis*): 100 med figur; Jourde et al. 2014; Kirkegaard 1992 (*Harmothoe lunulata*): 69, fig. 28.

Bemærkning (stl): [Kluijver et al. \(web\)](#) (2016) angiver, at arten er opsplittet og at tidligere registreringer fra Nordsøen er henført til de nye artsnavne. En af disse kunne synes at være *Malmgreniella andreapolis* i Barnich i Nygren & Pleijel (2015), hvor *M. lunulata* er opført som synonym.

Lepidonotus squamatus

- Krop med parallelle sider, ret kort
- 4 øjne, forreste par størst, sidder på bredeste sted
- Den uparrede tentakel samme længde som palperne
- De parrede tentakler korte, sidder i forlængelse af prostomiets forreste udvækster
- Palperne lange, kegleformede, dækket af små papiller
- Rygskæl med lange papiller på yderste og bageste rand, ægformede tuberkler på overfladen
- 2 lange analcirrer

Se Barnich i Nygren & Pleijel 2015: 83 med figur; Kirkegaard 1992: 73, fig. 30; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Pettibonesia furcosetosa

- Prostomiet tolappet
- 2 par øjne, de forreste størst og sidder lidt foran bredeste sted
- Den uparrede tentakel på kraftig tentakelbærer
- Tentakler dækket af korte papiller
- 15 par rygskæl, der dækker ryggen helt
- Skæl ovale til nyreformede med små runde tuberkler på forreste del
- 1 par analcirrer
- Bageste segment med grå tværstriber
- Gråpigmenteret område på rygskællene
- Skagerrak

Se Barnich i Nygren & Pleijel 2015: 101 med figur; Kirkegaard 1992 (*Malmgrenia furcosetosa*): 77, fig. 32; [Kluijver et al. \(*Malmgrenia furcosetosa*\) \(web\)](#) 2016.

Neopolynoe paradoxa

- Kroppen bliver smallere bagtil
- Prostomiet tolappet med spidse hjørner
- 2 par øjne, det forreste lidt foran bredeste sted
- Uparrede tentakels bærer stækker sig ud foran prostomiets spidser.
- De parrede tentakler meget kortere end den uparrede
- Rygskæl med frynsekant og små koniske tuberkler
- Ret lange analcirrer

Se Kirkegaard 1992: 79, fig. 33; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Pholoidae

Pholoe baltica

- Ikke orange mellem øjnene
- Adskilte skæl i 2 rækker
- Små og flade
- Blege, hvidlige

Se Nygren i Nygren & Pleijel 2015 (i familien Sigalionidae):108 med figur; Petersen 1998: 1374, fig. 1e-h.

Bemærkning (esp. stl og forfatteren): Arten er ikke nævnt i Kirkegaard 1992, men er noteret for danske farvande af Eibye-Jacobsen, D., 2011 som citeret i Allearter.dk (2016). Arten har til de danske overvågningsundersøgelser været bestemt efter et ikke publiceret kompendium af Mary E. Petersen og endvidere en senere artikel af hende ovenfor citeret. I Hartmann-Schröder (1996) er *Pholoe baltica* synonym af *Pholoe minuta*.

Pholoe inornata

- Små og flade, hvidlige
- Lille brun/orange trekant foran øjnene
- Børster omdannet til plader (skæl)
- Adskilte skæl i 2 rækker
- Grøn cirkel med gul midte på hvert skæl
- 4 øjne

Se Kirkegaard 1992: 91, fig. 38; [Kluijver et al. \(web\) 2016](#); Nygren i Nygren & Pleijel 2015 (i familien Sigalionidae): 109 med figur; Petersen 1998: 1374, fig. 1a-d.

Sigalionidae

Sigalion mathildae

- Tynde, gennemsigtige rygskael
- Fjerformede papiller
- 4 små øjne i rektangel

Se Kirkegaard 1992: 93, fig. 40; [Kluijver et al. \(web\) 2016](#).

Phyllodocidae

Eteone flava

- Dorsalcirrer på midterste segment meget større end parapodierne
- Cirrer på forreste segment små, bagtil meget store. Begge steder lige så lange som brede
- 2 øjne, sorte i konserveret tilstand
- Prostomiet har 2 laterale og et mediant sort bånd

Se Kirkegaard 1992: 112, fig. 48; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016; Pleijel 1993 (*Eteone cf. flava*): 137, fig. 95-97; Pleijel i Nygren & Pleijel 2015: 230 med figur.

Bemærkning (esp): Om *Eteone flava* og *Eteone longa* skal det bemærkes, at begge arter normalt er grønne i konserveret tilstand. Desuden er størrelsesforskellen på dorsalcirre og parapodielapperne så sammenfaldende for små eksemplars vedkommende, at det næppe giver mening at artsbestemme de to arter, hvis de er under ca. 20 mm i længden.

Eteone longa

- Ofte grøn (som regel hel)
- Parapodier længere end brede
- Aflange cirrer
- Prostomiet nærmest trapezformet med 4 tentakler på spidsen
- 2 øjne

Se Kirkegaard 1992: 114, fig. 50; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016; Pleijel 1993 (*Eteone cf. longa*): 143, fig. 100-101; Pleijel i Nygren & Pleijel 2015:231 med figur.

Se bemærkning under *Eteone flava*.

Eumida bahusiensis

- Med dorsalcirrer der er bredere end lange med afrundet spids
- Ventralcirrer brede med tydelig spids
- Analcirrer lange, lancetformede, op til 8 gange længere end brede
- Gulbrune med grønt tværbånd på ryggen af hvert led (kons.)
- 2 store mørkerøde øjne
- 5 små, spidse tentakler, hvoraf en sidder mellem øjnene

Se Kirkegaard 1992: 122, fig. 54; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016; Pleijel 1993: 71, fig. 48-49; Pleijel i Nygren & Pleijel 2015: 236 med figur.

Eumida sanguinea

- Dorsalcirrer længere end bred, peger skråt opad
- Prostomiet bredere end langt
- 2 store mørkerøde øjne
- 5 små, spidse tentakler, hvoraf en sidder mellem øjnene
- 1. segment næsten forsvundet

Se Kirkegaard 1992: 126, fig. 57; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016; Pleijel 1993: 76, fig. 52-54; Pleijel i Nygren & Pleijel 2015: 238 med figur.

Phyllodoce groenlandica

(Stor bladryg)

- Dorsalcirre stor og lodret
- Ventralcirre med lille spids, der peger skråt nedad
- Kraftig, op til 700 segm.
- Prostomiet afrundet, hjerteformet med nuchalpapil
- 4 korte, tykke tentakler fortil
- 2 små øjne bagtil
- Analcirrer 8 gange så lange som brede
- Kattegat og Skagerrak

Se Kirkegaard 1992: 140, fig. 64; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016; Pleijel 1993: 37, fig. 22,23; Pleijel i Nygren & Pleijel 2015: 248 med figur.

Phyllodoce maculata

- Prostomiet aflangt hjerteformet med lille nuchalpapil
- Ventralcirrer midtpå afrundede
- Midt på kroppen er dorsalcirrerne afrundet rektangulære, ca. 1½ gange så høje som brede med ciliebånd på bugsiden. For og bag mere ovale, meget længere end brede
- 3 rækker mørke pletter på ryggen
- 3. og 4. segment med mørkt pigment på ryggen
- Anacirrer op til 5 gange så lange som brede

Se Kirkegaard 1992: 143, fig. 66; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016; Pleijel 1993: 48, fig. 31-32; Pleijel i Nygren & Pleijel 2015: 250 med figur.

Phyllodoce mucosa

- Prostomiet afrundet, hjerteformet med nuchalpapil
- Dorsalcirrer er store, skælformede med ciliebånd på bagsiden
- Analcirrer 5 gange så lange som brede
- Kattegat og Skagerrak

Se Kirkegaard 1992: 145, fig. 67; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016; Pleijel 1993: 51, fig. 33-34; Pleijel i Nygren & Pleijel 2015: 251 med figur.

Phyllodoce rosea

- Dorsalcirre bladformet
- Ventralcirre oval og spids, meget længere end parapodiet
- Lille tynd krop
- Prostomiet aflangt, ovalt
- 4 små, tynde tentakler fortil
- 2 mørke rødbrune øjne
- 2 tynde bånd nedad ryggen
- Kattegat og Skagerrak

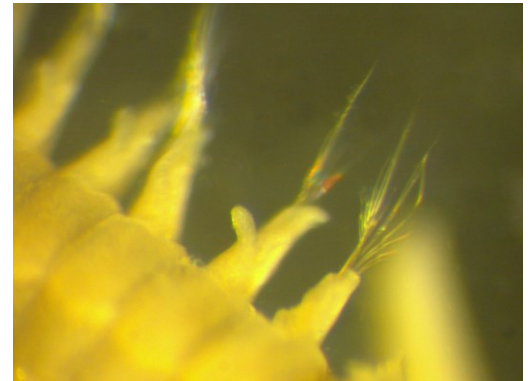
Se Kirkegaard 1992: 147, fig. 68; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016; Pleijel 1993: 54, fig. 35-37; Pleijel i Nygren & Pleijel 2015: 252 med figur.

Glyceridae

Glycera alba

(alm. blodorm)

- Lang, rund krop
- Prostomiet med 8-11 ringe og 4 tentakler i spidsen
- Øjne mangler
- Korte parapodier med 2 trekantede lapper i spidsen og 1 kort, bred afrundet bageste lap

Se Böggemann 2002: 72, fig. 109-111; Kirkegaard 1992: 161, fig. 161; [Kluijver et al. \(web\) 2016](#); Nygren & Böggemann i Nygren & Pleijel 2015: 193 med figur.

Glycera unicornis

- Lang, kraftig krop
- Segmenter toringede
- Prostomiet slankt, kegleformet med 10-12 ringe
- Øjne mangler
- Parapodier meget længere end brede med 2 lange tungeformede forreste parap.lapper og 2 kortere bageste, hvor den øverste er spids og den nederste afrundet (79a).

Se Böggemann 2002: 60, fig. 79-81; Kirkegaard 1992 (*Glycera rouxii*): 168, fig. 79; [Kluijver et al. \(web\) 2016](#); Nygren & Böggemann i Nygren & Pleijel 2015: 195 med figur.

Glycera tessellata

- Lille, slank krop
- Toringede segmenter
- Øjne mangler
- Parapodierne korte med 2 ret lange, trekantede forreste lapper og 2 korte afrundede bageste lapper
- Kæberne mørkebrune, vedhænet danner spids vinkel
- Prostomiet langt og tyndt, 12-15 ringe
- Kattegat

Se Böggemann 2002: 47, fig. 37-39; Kirkegaard 1992: 169, fig. 80; [Kluijver et al. \(web\) 2016](#).

Goniadidae

Glycinde nordmanni

- Fortil rund, bagtil mere flad
- Prostomiet langt med 8 ringe, toledelede tentakler i spidsen og 2 små øjne på basis og det yderste eller næstyderste led
- Kattegat, Skagerrak

Se Kirkegaard 1992: 172, fig. 81; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016; Nygren & Böggemann i Nygren & Pleijel 2015: 198 med figur.

Goniada maculata

(krølleorm)

- Chevrons på svælg
- Forkroppen cylindrisk
- Bagkroppen mere flad
- Prostomiet kegleformet med 10 ringe og små tentakler i spidsen

Se Kirkegaard 1992: 174, fig. 82; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016; Nygren & Böggemann i Nygren & Pleijel 2015: 199 med figur.

Goniada pallida

- Kroppen delt i 3 afsnit
- De forreste 45-52 parapodier med 2 ulige store forreste lapper
- 11-18 V-formede chevrons ved svælgets basis
- I alkohol lys gulgrå med metallisk glans

Se Kirkegaard 1992: 178, fig. 84; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016; Nygren & Böggemann i Nygren & Pleijel 2015: 200 med figur.

Hesionidae

Kefersteinia cirrata

- Kroppen langstrakt og skør
- Prostomiet afrundet, firkantet med indsnit bagtil
- 4 store øjne
- De dorsale parapodier består kun af en cirrophor med 2-3 acikler
- Mindst 40 papiller omkring mundåbningen
- 8 par tentakelcirrer

Se Kirkegaard 1992: 201, fig. 97; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016; Pleijel i Nygren & Pleijel 2015 (*Psamathe fusca*): 131 med figur.

Nereimyra punctata

- Kroppen ret lang, tilspidset bagtil
- Prostomiet ovalt, bredere end langt, indsnit bagtil
- 4 store øjne i trapezform
- Grønne tværstriber
- 10-12 papiller på svælget

Se Kirkegaard 1992: 213, fig. 104; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016; Pleijel i Nygren & Pleijel 2015: 126 med figur.

Syllidia armata

- Aflang, tilspidset krop
- 4 øjne, forreste nyreformede
- 2 kraftige, lange tentakler
- Kortere todelte palper
- 12 papiller på svælget

Se Kirkegaard 1992: 217, fig. 106; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016; Pleijel i Nygren & Pleijel 2015: 132 med figur.

Syllidae

Exogone sp.

- Kroppen lille (0,0001 gr)
- 2 analcirrer
- 4 øjne og 2 små pandeøjne
- Øjne kan være røde

Se Kirkegaard 1992: 242; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016; Nygren i Nygren & Pleijel 2015: 170.

Syllis armillaris

- Lang, tynd krop
- Prostomiet dobbelt så bredt som langt
- 4 rødlige øjne, de forreste størst og længst fra hinanden
- Median tentakel mellem øjnene
- Dorsale tentakelcirrer med 16-20 ringe
- 2 analcirrer
- Svælgåbning med 10 bløde papiller og stor tand fortil

Se Kirkegaard 1992 (*Typosyllis armillaris*): 280, fig. 138; [Kluijver et al. \(Typosyllis armillaris\) \(web\)](#) 2016; Nygren i Nygren & Pleijel 2015: 186 med figur.

Nereididae

Ceratocephale loveni

- Prostomiet lige så langt som bredt med dybt indsnit fortil
- Parapodierne enkelte på 2 første segmenter, derefter todelte med trekantede parap. lapper, derunder en tungeformet ventrallap

Se Kirkegaard 1992: 291, fig. 144; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016; Nygren & Bakken i Nygren & Pleijel 2015: 139 med figur.

Eunereis longissima

- 4 øjne
- Kun paragnater på felt VI
- Dorsalcirrer kortere end dorsallappen
- Skagerrak

Se Kirkegaard 1992: 294, fig. 146; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016; Nygren & Bakken i Nygren & Pleijel 2015: 140 med figur.

Hediste diversicolor

(Almindelig nereis)

- Lysebrune kæber
- 3 spidser (næsten lige store) på forreste segmenter
- Paragnater VI: 1-12
- Prostomiet lige så langt som bredt
- Brystet ofte fast og fortykket

Se Kirkegaard 1992: 295, fig. 147; [Kluijver et al. \(Nereis diversicolor\) \(web\)](#) 2016; Nygren & Bakken i Nygren & Pleijel 2015: 141 med figur.

Alitta succinea

- I de bageste segmenter findes kun 2 lapper dorsalt i parapodierne, hvor den øverste er stærkt forlænget, firkantet med en kort dorsalcirre på øverste kant
- Gule kæber
- Paragnater VI danner blomst: 1 stor i midten, 6-7 omkring
- Prostomiet længere end bredt

Se Kirkegaard 1992 (*Neanthes succinea*): 306, fig. 151; [Kluijver et al. \(Nereis succinea\) \(Web\)](#) 2016; Nygren & Bakken i Nygren & Pleijel 2015: 137 med figur.

Alitta virens

(Grøn nereis)

- Dorsalparapodierne har 3 parapodielapper: lille omkring børstebundtet, større trekantet ventralt herfor og en stor bladformet dorsalt med dorsalcirren siddende midt på overkanten
- Kun 1 paragnat (VI)
- Sorte/mørkebrune kæber

Se Kirkegaard 1992 (*Neanthes virens*): 308, fig. 152; [Kluijver et al. \(*Nereis virens*\) \(web\) 2016](#); Nygren & Bakken i Nygren & Pleijel 2015: 138 med figur.

Nephtyidae

Nephtys assimilis

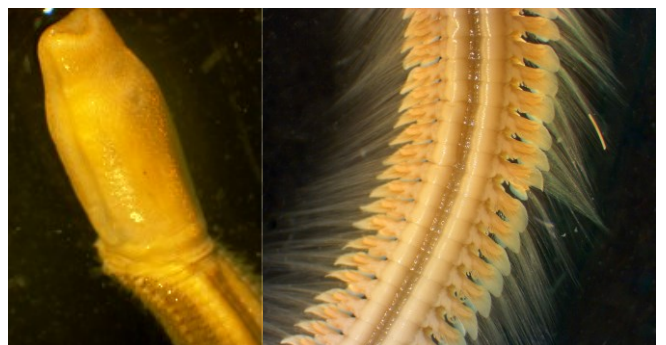
- Lang, slank krop
- Ventrale lameller stærkt vaskulariserede fra segment 15
- Gællerne begynder altid på 4. børsteselement

Se Hartmann-Schröder 1996: 2018, fig. 84; [Kluijver et al. \(web\) 2016](#); Rainer 1991: 66, fig. 2a; Sigvaldadottir et al. i Nygren & Pleijel 2015: 213 med figur.

Nephtys caeca

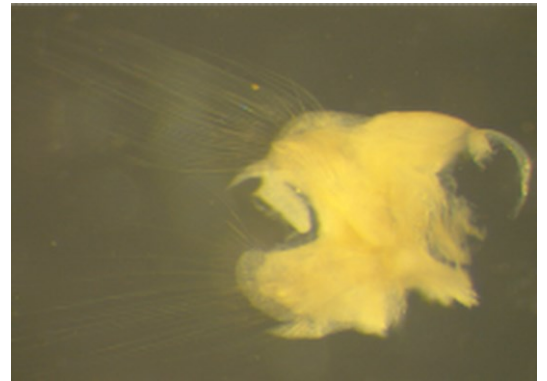
- Lang, kraftig krop
- Bagest parapodie-lameller store, velformede
- Gæller

Se Kirkegaard 1992: 331, fig. 161; [Kluijver et al. \(web\) 2016](#); Rainer 1991: 69, fig. 3c; Sigvaldadottir et al. i Nygren & Pleijel 2015: 214 med figur.

Nephtys cirrosa

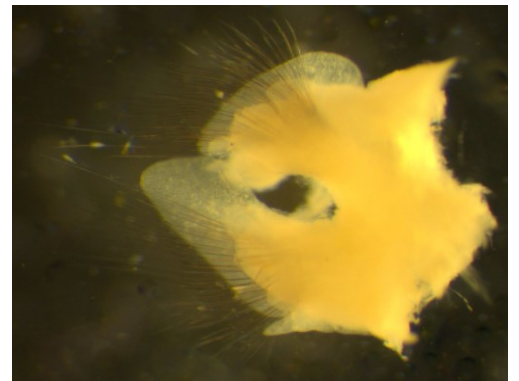
- Lang, slank krop
- Prostomiet 5 kantet med let konvekse sider
- Gæller fra børsteselement 4

Se Kirkegaard 1992: 334, fig. 163; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016; Rainer 1991: 72, fig. 3f; Sigvaldadottir et al. i Nygren & Pleijel 2015: 215 med figur.

Nephtys hombergii

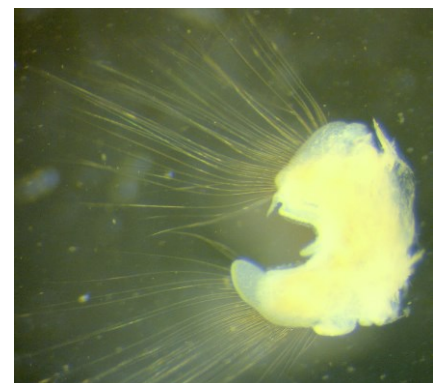
- Lang, slank krop
- Prostomiet femkantet, dobbelt så langt som bredt
- Gæller fra børsteselement 4-6

Se Kirkegaard 1992: 336, fig. 164; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016; Rainer 1991: 73, fig. 2b; Sigvaldadottir et al. i Nygren & Pleijel 2015: 216 med figur.

Nephtys longosetosa

- Lang, slank krop
- Meget "håret"
- Gæller fra 3-4 segment

Se Kirkegaard 1992: 339, fig. 166; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016; Rainer 1991: 80, fig. 3d; Sigvaldadottir et al. i Nygren & Pleijel 2015: 218 med figur.

Lumbrineridae

Scoletoma fragilis

- Meget tynd, lang krop med op til 340 segmenter
- Prostomiet spidst kegleformet, længere end bredt
- Mandiblen Y-formet med halvkredsformet forrand
- Rødlig med hvidlige tværbånd

Se Kirkegaard 1992 (*Lumbrineris fragilis*): 366, fig. 178; [Kluijver et al. \(*Lumbrineris fragilis*\) \(web\)](#) 2016; Oug & Pleijel i Nygren & Pleijel 2015: 297 med figur.

SEDENTARIA (underklasse)

Orbiniidae

Scoloplos armiger

- Forkroppen bred og flad
- Prostomiet spids kegleformet
- 2 små øjne
- Forkroppen 12-22 børstesegmenter
- 2 lange trådformede analcirrer

Se Kirkegaard 1996: 20, fig. 6; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Paraonidae

Aricidea cerrutii

- Prostomiet ovalt med kort kølleformet tentakel nær forkant
- 2 øjne bag tentaklen
- 2 nuchalorganer
- Midt i gælleregionen ændrer børsterne udseende
- Pygidiet afrundet med 3 tynde, uens lange analcirrer

Se Kirkegaard 1996: 24, fig. 7; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Paraonis fulgens

- Kroppen lang og slank
- Prostomiet kegleformet med papil på spidsen
- 2 små øjne og 2 nuchalrevner
- Gæller fra 4. segment
- 3 analpapiller

Se Kirkegaard 1996: 34, fig. 14; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Trochochaetidae

Trochochaeta multisetosa

- Kroppen bred og afladet
- Prostomiet aflangt ovalt, forreste del fladt, derefter omgivet af segment1
- Lang smal karunkel
- 2 palper ved prostomiets basis
- Bagest på kroppen består dorsalparapodierne af en lille høj med 4-7 børster, der ligner en stjerne, når parapodiet trækkes sammen

Se Kirkegaard 1996: 39, fig. 16; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Poecilochaetidae

Poecilochaetus serpens

- Prostomiet lille og rundt
- 2 små øjne dorsalt
- 2 større øjne ventralt
- 3 lange lugteorganer
- 2 lange palper med længdefure
- Forrest rødlig med farveløse parapodier
- Bagerst mørkegrøn til sort med hvidlige pletter

Se Kirkegaard 1996: 43, fig. 17; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Aonides paucibranchiata

- Prostomiet afrundet fortil, løber ud i en spids bagtil
- 4 øjne i buet linje
- 10-11 par lange og cirreformede gæller fra segment 2
- Pygidiet med 4 cirreformede analcirrer, de dorsale dobbelt så lange som de ventrale

Se Kirkegaard 1996: 49, fig. 19; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Spionidae

Malacoceros fuliginosus

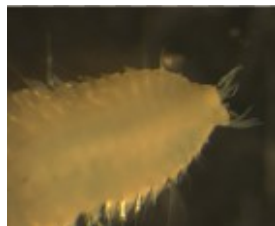
- Prostomiet trekantet med et lille indsnit midt på forranden
- 2 trekantede horn
- Kroppen lang og ret bred
- Palperne har mørke tværbånd
- Store parapodielapper

Se Kirkegaard 1996: 55, fig. 22; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Marenzelleria viridis

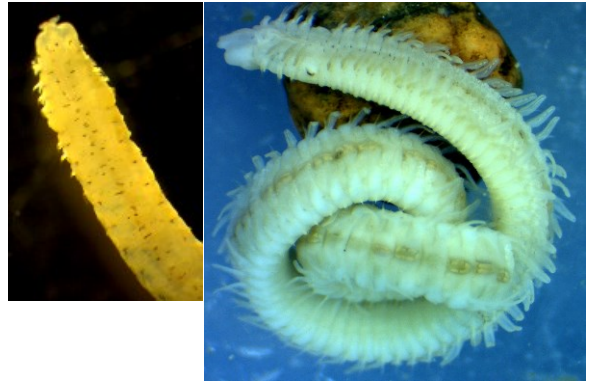
- Lang, slank krop
- Svag indbugtning i prostomiet
- Små grupper af papiller ved forranden
- Gæller fra 1. led
- Ingen gæller på bagkroppen
- Pygipodiet har små analpapiller
- Typisk brakvandsart

Se Kirkegaard 1996: 60, fig. 25; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Dipolydora coeca

- Orange/brune børster på 5. segment
- Ingen trådformet tentakel
- Prostomiet indbuet fortil, lang smal ranunkel bagtil
- Sorte aftegninger på kroppen
- Antenner har furer
- Ingen øjne
- Tragtformet bagende

Se Kirkegaard 1996 (*Polydora caeca*): 64, fig. 27; [Kluijver et al. \(*Polydora caeca*\) \(web\)](#) 2016.

Polydora caulleryi

- Slank krop, op til 100 segmenter
- Prostomiet to-lappet ved en indbugtning på forranden og løber bagtil ud i en smal ranunkel, der når til segment 2
- Ingen trådformet tentakel
- Pygidiet med 4 brede, afrundede lapper

Se Kirkegaard 1996 (*Polydora caulleryi*): 66, fig. 28; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Polydora ciliata

(Boreorm)

- Orange/brune børster på 5. segment
- Ingen trådformet tentakel
- Prostomiet indbuet fortil, spidst bagtil
- Kan have sorte aftegninger på kroppen
- De 2 palper lange og slanke
- Tragtformet bagende

Se Kirkegaard 1996: 67, fig. 29; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Polydora cornuta

- Orange/brune børster på 5. segment
- Trådformet tentakel bag øjnene
- Prostomiet v-formet med median tentakel
- Tragtformet bagende
- Antenner har fure

Se Kirkegaard 1996: 69, fig. 30; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Dipolydora quadrilobata

- Kroppen ret bred og flad fortil
- Karunkel, der når til 2. segment
- 0, 4 eller 6 øjne
- Ingen median tentakel
- Segment 5 med specialbørster med todelt spids med hårdusk imellem
- Pygidiet med 4 bredt afrundede lapper

Se Kirkegaard 1996 (*Polydora quadrilobata*): 76, fig. 34; [Kluijver et al. \(*Polydora quadrilobata*\) \(web\)](#) 2016.

Prionospio fallax

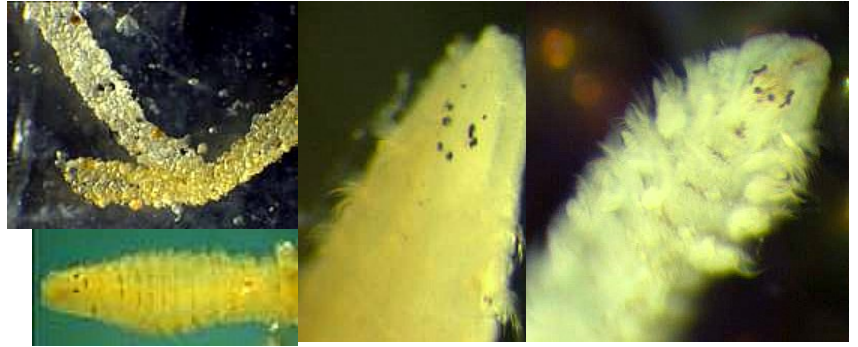
- Lille, slank krop
- Prostomiet bredt afrundet fortil, smal karunkel bagtil
- 4 øjne, 2 små og 2 store
- Dorsale parapodielapper trekantede segmenter 2-6. Forenes som høj rygfold fra segment 7
- Pygidiet har 1 lang og 2 små analcirrer
- Fjerformede gæller på 2. og 5. segment

Se Kirkegaard 1996: 82, fig. 37; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Pygospio elegans

- 8 øjne = pygospio
- Y-formet rør
- Bagende med 4 "udhæng"
- Forende næsten uden udvækster
- Gæller fra 11. segment
- Sorte streger i leddene

Se Kirkegaard 1996: 92, fig. 43; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Scolelepis bonnieri

- 4 øjne på tværs
- Prostomiet spidst
- Ingen median tentakel
- Pygidiet helrandet
- Krogbørster med 1 tand i spidsen

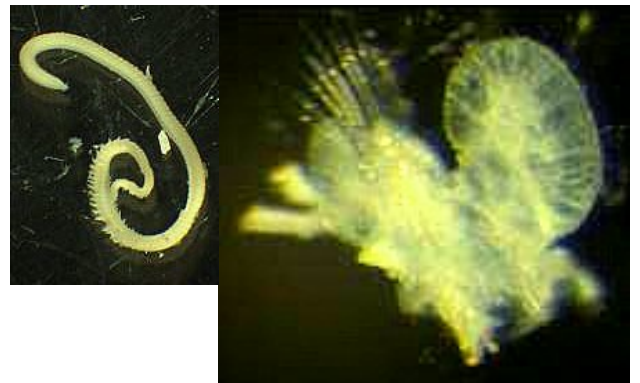

Se Kirkegaard 1996: 95, fig. 44; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Phyllodoceidae

Hypereteone foliosa

- Prostomiet bredere end langt, inddelt i ringe
- Tydelig nuchalpapil
- Svælget med 4 længderækker af store, runde papiller
- Ventrale tentakelcirrer er 1½-2 gange længere end de dorsale
- Dorsalcirrer på midten 1½-2 gange bredere end lange, foran mere runde, bagtil meget bredere end lange

Se Kirkegaard 1996 (*Eteone foliosa*): 98, fig. 46; [Kluijver et al. \(*Eteone foliosa*\) \(web\)](#) 2016.

Spionidae

Scolelepis squamata

- 4 øjne i trapezform
- Prostomiet slankt kegleformet, spidst fortil, bagtil med spids, trekantet karunkel, der når til 2-3 segment
- Ingen median tentakel
- Pygidiet med lapper
- Krogbørster med 2 tænder i spidsen

Se Kirkegaard 1996: 99, fig. 47; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Spio armata

- Prostomiets forrand svagt buet med fremspringende hjørner
- 4 øjne, forreste største, nyreformede
- Farveløs

Se Kirkegaard 1996: 103, fig. 49.

Spio filicornis

- Prostomiet trekantet med 4 øjne på den smalle del
- Mørkt pigment på peristomiet og de forreste segmenter
- 4 analcirrer, forskellige 2 og 2

Se Kirkegaard 1996: 105, fig. 50; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Spiophanes bombyx

- Kroppen cylindrisk, bred og flad fortil
- Prostomiet trekantet med "horn". Bagtil med en kort, bred karunkel
- Ingen mediantentakel
- 0 eller 4 øjne
- 2 trådformede analcirrer
- Ikke i Limfjorden

Se Kirkegaard 1996: 108, fig. 52; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Streblospio shrubsolii

- 2 eller 4 øjne
- 4 palper/gæller, der strittet vinkelret ud og dækker øjnene
- Hudfold

Se Kirkegaard 1996: 111, fig. 54; [Kluijver et al. \(web\) 2016](#).

Magelonidae

Magelona alleni

- Prostomiet bredt, trekantet
- 9. segment meget kortere og mindre end de øvrige segmenter
- Pygidiet kort med 2 små, korte analcirrer

Se Kirkegaard 1996: 114, fig. 55; [Kluijver et al. \(web\) 2016](#).

Magelona mirabilis

- Prostomiet aflangt, ovalt
- Specialbørster på 9. segment
- Pygidiet afrundet med 2 korte, trådformede analcirrer

Se Kirkegaard 1996: 117, fig. 57; [Kluijver et al. \(web\) 2016](#).

Chaetopteridae

Chaetopterus variopedatus

- Kroppen fladtrykt, bred. Delt i 3 regioner
- Forkroppen 9 segmenter med enkeltparapodier med lancetformede børster
- Segment 4 har tykke, brune krogbørster
- Midterregion har 5 segmenter. Det forreste har lange, vingeformede parapodier. Næste segment langstrakt. Dorsalparapodier på 3.-5. segment i midterregion sammenvokset til store, flade, ovale lapper.
- Bagkroppen flad med lange tungeformede parapodier

Se Kirkegaard 1996 (*Chaetopterus norvegicus*): 120, fig. 58; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Cirratulidae

Caulleriella sp.

- Prostomiet kegleformet uden vedhæng
- Forreste segmenter børsteløse
- Krogbørster krummede
- Ret lange børster på bagkroppen (vinkelrette på kroppen)
- Bred, spids bagende
- Limfjorden

Se Kirkegaard 1996: 127; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Chaetozone setosa

- Spidse ender
- Krøllet sammen
- Mange, lange, tynde udvækster
- Stive børster på bagkroppen
- Krogbørster lige
- Skagerrak og Kattegat

Se Kirkegaard 1996: 133, fig. 65; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Dodecaceria concharum

- Tyk cylindrisk krop, affladet bagtil
- Prostomiet kegleformet
- Ingen øjne men 2 store nuchalrevner
- Pygidiet med 5 små lapper
- Kattegat, Skagerrak

Se Kirkegaard 1996: 139, fig. 69; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Flabelligeridae

Brada villosa

- Kroppen tenformet, flad på undersiden, hvælvet på oversiden
- Kroppen dækket af tråd- til kølleformede papiller
- Ingen øjne

Se Kirkegaard 1996: 155, fig. 78; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016; Kristensen 1997: 24, fig. 10.

Diplocirrus glaucus

- Bagende med tydelige segmentgrænser
- Overflade dækket af tråd- til kølleformede papiller
- Prostomiet med 4 øjne og 2 tykke palper
- Peristomiet med 4 korte gæller og 4 længere, tynde, trådformede gæller. Alle ofte indtrukket i munden.
- Kattegat, Skagerrak

Se Kirkegaard 1996: 156, fig. 79; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016; Kristensen 1997: 18, fig. 6.

Capitellidae

Capitella sp.

- Kroppen lang og cylindrisk
- Fortil bredere end bagkroppen
- Lille øje
- Hårbørster på 7 segmenter

Se Kirkegaard 1996: 170; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Capitellides giardi

- Kroppen slank og cylindrisk
- Prostomiet afrundet kegleformet og sammenvokset med 1. børsteløse segment uden tydelig grænse
- 2 små øjne og 2 små nuchalorganer
- Forkroppen har 9 børstesegmenter
- Kattegat, Skagerrak

Se Kirkegaard 1996: 173, fig. 88; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Heteromastus filiformis

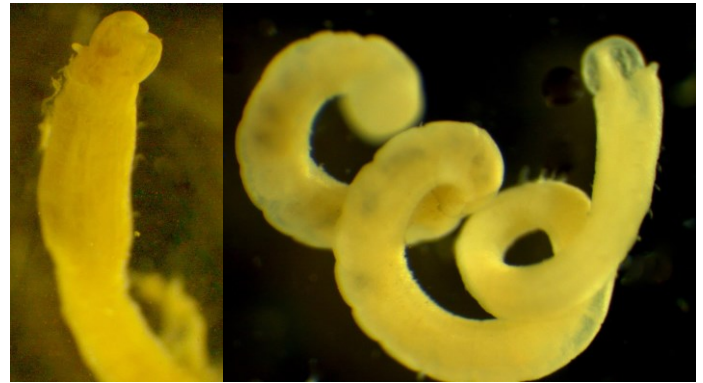
- Lille kugleformet prostomium, der kan trækkes ind i munden
- Forenden tyk (Michelin)
- Kantede led på bagenden
- Pig på bagenden
- Hårbørster på de 5 forreste segmenter
- 11 krogbørster på forkroppen
- På 6 bageste segmenter krogbørster i lodret række
- Krogbørster ender i stor tand med 4-5 rækker små tænder over

Se Kirkegaard 1996: 177, fig. 177; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Mediomastus sp.

- Hårbørster på de 4 forreste segmenter
- Farveløse (blege/gullige)
- Prostomiet lille og kegleformet
- Kroppen tynd og cylindrisk
- Kantede led
- 10 børstesegmenter på forkroppen
- Krogbørster på 6 bageste segmenter
- Krogbørster ender i stor tand med 3 rækker små tænder over
- "Snøvs" på pygidiet

Se Kirkegaard 1996: 179; [Kluijver et al. \(web\) 2016](#).

Bemærkning (stl): Ifølge Kluijver et al. (web) 2016 er kun *Mediomastus fragilis* i "området".

Notomastus latericeus

- 11 forkropssegmenter med hårbørster
- Peristomiet børsteløst
- "Snøvs"
- Lave pudeformede parapodier på bagkroppen

Se Kirkegaard 1996: 180; [Kluijver et al. \(web\) 2016](#).

Arenicolidae

Arenicola marina

(Sandorm)

- 19 børstesegmenter
- Børsteløs hale
- Parapodierne sidder på en bred, fremtrædende ring
- Dorsalbørsterne er fjerformede

Se Kirkegaard 1996: 183, fig. 94; [Kluijver et al. \(web\) 2016](#).

Maldanidae

Rhodine gracilior

- Lang, tynd krop
- Prostomiet smalt, afrundet fortil sammenvokset med peristorium, så det er dobbelt så langt som bredt
- Segment 2 og 3 med krave
- Bagudrettet krave med krenuleret rand fra segment 17
- Pygidiet kort, cylindrisk med korte papiller og bred ventral papil

Se Kirkegaard 1996: 222, fig. 116; [Kluijver et al. \(web\) 2016](#).

Opheliidae

Ophelia borealis

(Almindelig ophelia)

- Kroppen tenformet, spids fortil, med dyb ventralfure
- 3 små øjne på oversiden af prostomiet og 2 nuchalrevner
- 2 længdefurer på bagkroppen
- 2 tykke analcirrer og 12 tynde papiller i bue ovenover

Se Kirkegaard 1996: 228, fig. 119.

Bemærkning (stl): Kluijver et al. (web) 2016 har *Ophelia borealis* som synonym af *Ophelia limacina*; men begge er valide arter ifølge Read, G.; Fauchald, K. (Ed.) (2015) World Polychaeta database citeret i WoRMS (2016).

Ophelina acuminata

(Slank ophelia)

- Prostomiet med trådformet palpod i spidsen og 2 store nuchalrevner
- Lange cirreformede gæller
- Analrører skeformet med nedadvendt åbning
- På ventralsiden af basis 2 fingerformede cirrer og en meget lang uparret cirre

Se Kirkegaard 1996: 232, fig. 122; [Kluijver et al. \(web\) 2016](#).

Scalibregmatidae

Travisia forbesii

- Kroppen kort og tyk
- Forenden cylindrisk, kegleformet
- Bagenden afskåret
- Overfladen besat med små papiller
- Ingen øjne
- Korte, fingerformede gæller
- Kort pygidium. Gat med 6 små analpapiller

Se Kirkegaard 1996: 236, fig. 126; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Scalibregma inflatum

- Tyk forkrop, slank bagkrop
- Bagkroppen med ventralfure
- Korte, forgrenede gæller på segment 2-5
- Mørke felter (gaffelbørster) på bagkroppen

Se Kirkegaard 1996: 241, fig. 129; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Oweniidae

Galathowenia oculata

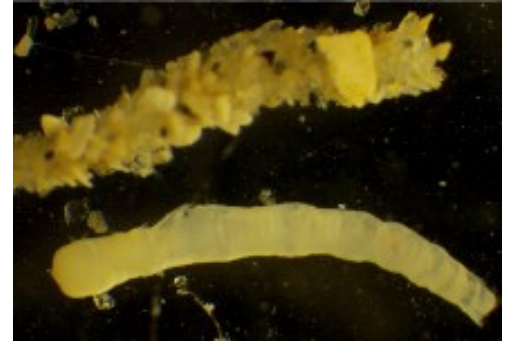
- Kroppen lang og cylindrisk
- Prostomiet sammensmeltet med kroppen og danner lav krave
- 2 øjenpletter ventrolateralt
- Forkroppen består af 3 korte, lige lange segmenter
- Pygidiet med laterale lapper, undertiden også en dorsal
- Tynde rør med sandkorn i forskellige farver

Se Kirkegaard 1996: 275, fig. 154; [Kluijver et al. \(Myriochele oculata\) \(web\)](#) 2016; Nielsen & Holthe 1985 (*Myriochele oculata*): 23, fig. 7.

Owenia fusiformis

- Prostomiet sammensmeltet med forkroppen, der består af 3 segmenter med børster
- 3. par børster kortere end øvrige
- Tentakelkronemed revne dorsalt og ventralt
- Stift, tenformet rør, tæt besat med flade skalstykker, der ligger taglagt
- Små runde lapper omkring gattet

Se Kirkegaard 1996: 276, fig. 155; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016; Nielsen & Holthe 1985: 27 (i nøgle), fig. 11a-b, 13h.

Pectinariidae

Amphictene auricoma

(Krum kambørsteorm)

- Dorsalbræmmen savtakket
- Børster på 17 segmenter
- Lyserød med røde gæller
- Røret bygget af store sandkorn, langt, slankt og svagt krummet

Se Holthe 1986 (*Pectinaria auricoma*): 22, fig. 4; Kirkegaard 1996 (*Pectinaria auricoma*): 280, fig. 156; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Lagis koreni

(Lige kambørsteorm)

- Dorsalbræmmen glat
- Børster på 15 segmenter
- Let lyserød, gennemsigtig
- Bagenden vinkelbøjet
- Røret lige, bygget af sandkorn

Se Holthe 1986 (*Pectinaria koreni*): 18, fig. 2; Kirkegaard 1996 (*Pectinaria koreni*): 283, fig. 158; [Kluijver et al. \(Pectinaria koreni\) \(web\)](#) 2016.

Ampharetidae

Ampharete baltica

- Kroppen slank, cylindrisk, bliver smallere mod bagenden
- 26 børstebærende segmenter, hvoraf de 14 udgør forkroppen
- Prostomiet trekantet med 3 lapper
- 4 par gæller, hvor de 6 sidder på række i 2 grupper og de 2 sidder bagved i hver gruppe
- Pygidiet med 2 laterale cirrer og en krans af lange cirreformede papiller

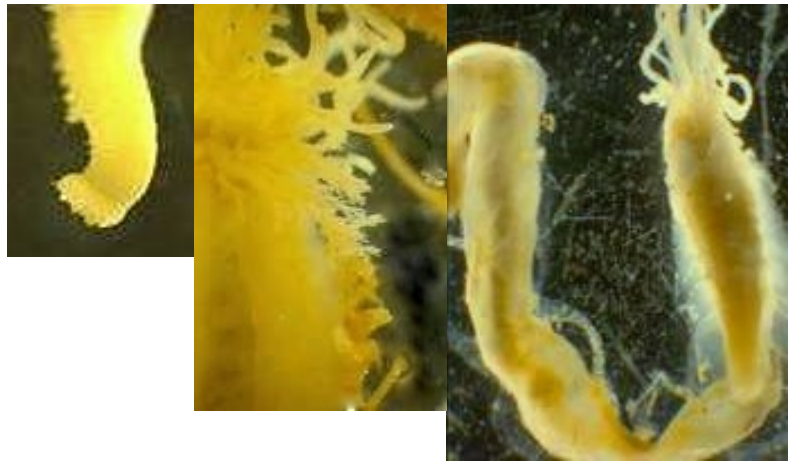

Se Holthe 1986: 34, fig. 9; Kirkegaard 1996: 296, fig. 164; [Kluijver et al. \(web\) 2016](#).

Terebellidae

Lanice conchilega

- Lang, hård forkrop
- Lang, blød bagkrop, der bliver smallere
- 3 par stærkt forgrenede gæller
- 2 store laterallapper
- Pygidiet med 4 små papiller

Se Holthe 1986: 120, fig. 53; Kirkegaard 1996: 333, fig. 189; [Kluijver et al. \(web\) 2016](#).

Neoamphitrite figulus

- Lang kraftig krop med op til 100 segmenter
- Længde op til 25 cm

Se Holthe 1986: 100, fig. 42; Kirkegaard 1996: 337, fig. 192; [Kluijver et al. \(web\) 2016](#).

Pista cristata

- Lang, kraftig krop, der bliver smallere bagtil
- Tynde, ret lange mundtentakler
- Bred afrundet overlæbe. Ventralt for den en bred plade med indbuktning midtpå
- 1-2 par gæller med lang stamme og forgrenet top

Se Holthe 1986: 112, fig. 49; Kirkegaard 1996: 345, fig. 197; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Polycirrus norvegicus

- Forkroppen og forreste del af bagkroppen tyk. Resten tyndere som en hale
- Overlæben høj med talrige tentakler
- Forreste 3 segmenter smeltet sammen til længdestribet pude. Bagved 8-9 par kirtelskjolde
- Lange dorsalbørster

Se Holthe 1986: 157, fig. 72; Kirkegaard 1996: 350, fig. 201; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Pista lornensis

- Et par gæller med langt, tykt skaft og top af mange tynde tråde
- De 2 gæller ofte af forskellig størrelse
- Overlæben afrundet, bred, underlæben afrundet, pude-lignende
- Røret har tyk muddervæg

Se Holthe 1986 (*Scionella lornensis*): 114, fig. 50; Kirkegaard 1996 (*Scionella lornensis*): 353, fig. 204; [Kluijver et al. \(*Pistella lornensis*\) \(web\)](#) 2016.

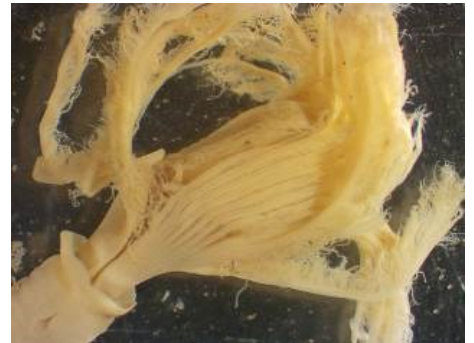
Bemærkning (stl): *Pista lornensis* og *Pistella lornensis* er separate arter ifølge WoRMS 2016; men det er formodentlig en fejl.

Sabellidae

Chone duneri

- Slank, cylindrisk krop med toringede segmenter
- Forkrop med 8 børstesegmenter
- Tentakler med trådformet forlængelse
- Kraven lige. Underlæben trekantet, delt i 2
- Ingen øjne

Se Kirkegaard 1996: 372, fig. 213; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Chone fauveli

- Kraftig, cylindrisk krop med toringede segmenter
- 8 forkropssegmenter
- 10-36 par tentakler, der er forenede af høj tynd membran
- Kraven er skrå og glatrandet
- Ingen øjne
- Kroppen rosa eller grønlig, tentakelkronen orange med hvide pletter eller grøn med røde spidser
- Kattegat, Skagerrak

Se Kirkegaard 1996: 374, fig. 214; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Laonome kröyeri

- Kroppen slank, cylindrisk
- Forkroppen 8-12 børstesegmenter
- 6-8 tentakler
- Ingen øjne
- Kraven smal dorsalt og dybt indskåret ventralt
- Kroppen hvidgul, tentakelkronen rød

Se Kirkegaard 1996: 388, fig. 223; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Fabriciidae

Manayunkia aestuarina

- Kort rund krop, der bliver smallere i begge ender
- Tentakelkrone
- 2 palper, længde som tentaklerne
- Lever i brakvand
- Mudder- eller sandhus

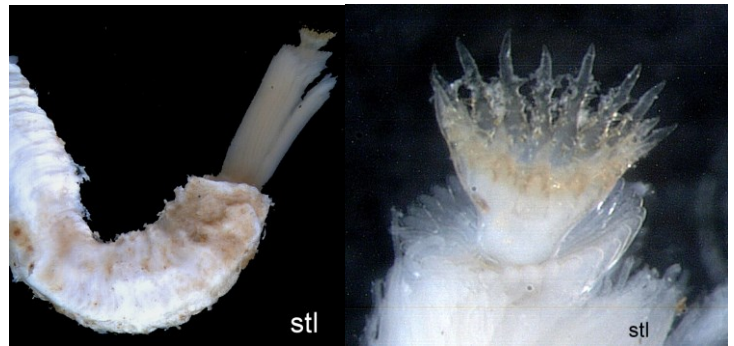
Se Kirkegaard 1996: 390, fig. 224; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Serpulidae

Hydroides norvegicus

(Hydroides)

- Bugtet krybende kalkrør rundt til kantet i omrids, evt. med to længdekøle, ofte tilvækstlinjer på tværs
- Låg med afrundede tænder langs randen og en kreds af lange tandede pigge midt på (stl)

Se Kirkegaard 1996 (*Hydroides norvegica*): 411, fig. 235; [Kluijver et al. \(web\)](#) 2016.

Spirobranchus triqueter

(Trekantsorm)

- Bor i langt krybende kalkrør med kraftig langsgående længdekøl på oversiden
- Låg med 1-3 store kalktorne
- Forkroppen med 7 børstesegmenter
- Høj krave med glat ombøjet rand
- Bred forkropsmembran med bølget rand
- Tydelige ventralskjolde
- Tentakelkrone blå (evt. rød eller brun)

Se Kirkegaard 1996 (*Pomatoceros triqueter*): 414, fig. 237; [Kluijver et al. \(Pomatoceros triqueter\) \(web\)](#) 2016.

Litteratur

Allearter.dk, Skipper, L. (red.) 2016: Projekt Allearter. Oversigt over Danmarks dyr, planter, svampe m.v. DanBIF - Danish Biodiversity Information Facility. Web <http://allearter.dk/>

Barnich, R., Fiege, D. 2009: Revision of the genus Harmothoe Kinberg, 1856 (Polychaeta: Polynoidae) in the Northeast Atlantic. Zootaxa 2014: 1-76.

Böttgermann, M. 2002: Revision of the Glyceridae Grube 1850 (Annelida: Polychaeta). Abhandlungen der Senckenbergischen Naturforschenden Gesellschaft Frankfurt am Main 555: 1-249. E. Schweizer'sche Verlagsbuchhandlung (Nägele u. Obermiller) Stuttgart.

Hartmann-Schröder, G. 1996: Annelida, Borstenwürmer, Polychaeta. Die Tierwelt Deutschlands 58, 2. Auflage: 1-648, Gustav Fischer Verlag Jena.

Holthe, T. 1986: Polychaeta Terebellomorpha. Marine Invertebrates of Scandinavia 7: 1-194. Norwegian University Press.

Jourde, J., Sampaio, ., Barnich, R., Bonifácio, P., Labrune, C., Quintino, V., Sauriau, P-G. 2014: Malmgrenia louiseae sp. nov., a new scale worm species (Polychaeta: Polynoidae) from southern Europe with a key to European Malmgrenia species. Journal of the Marine Biological Association of the UK (JMBA) 95 (5): 947-952.

Kirkegaard, J.B. 1992: Havbørsteorme I. Errantia. Danmarks Fauna 83: 1-416, Dansk Naturhistorisk Forening, København

Kirkegaard, J.B. 1996: Havbørsteorme II. Sedentaria. Danmarks Fauna 86: 1-451, Dansk Naturhistorisk Forening, København.

Kluijver, M.J. de, Ingalsuo, S.S., Nieuwenhuijzen, A.J.L. van, Veldhuijzen van Zanten, H.H. (web, 2016): Macrobenthos of the North Sea - Polychaeta. Marine Species Identification Portal. http://species-identification.org/species.php?species_group=Macrobenthos_polychaeta&menuentry=inleiding

Kristensen, T. 1997: A Taxonomic Investigation of the Flabelligeridae (Annelida: Polychaeta) in the North Atlantic, with a phylogenetic analysis of the family on a World basis. M.sc. thesis, Zoological Museum, University of Copenhagen: 1-73.

Køie, M., Kristiansen, Aa. 2014: Havets dyr og planter. 2. udgave: 1-327. Gyldendal A/S.

Køie, M., Kristiansen, Aa., Weitemeyer, S. 2000: Havets dyr og planter. Gads Forlag, København: 1-351.

Lundsteen, S., Andersen, O.G.N. 2014: Om artsbestemmelse af dyr fra jævnbund og blandet bund i danske farvande. Forum om marin bundfauna og -flora 1: 1-44. Aarhus Universitet, Institut for Ecoscience. Webudgivelse. <https://ecos.au.dk/forskningraadgivning/temasider/forum-om-marin-bundfauna-og-flora>

Forum om marin bundfauna og -flora. Polychaeta (Havbørsteorm)

Nielsen, R., Holthe, T. 1985: Arctic and Scandinavian Oweniidae (Polychaeta) with a description of *Myriochele fragilis* sp.n., and comments on the phylogeny of the family. *Sarsia* 70: 17-32.

Nelson-Smith, A., Knight-Jones, P., Knight-Jones, E.W. in Hayward, P.J., Ryland, J.S., eds., 1990: Annelida. The marine fauna of the British Isles and North-West Europe: 201-306. Clarendon Press. Oxford.

Nygren, A. & Pleijel, F. 2015: Ringmaskar: Havsbørstmaskar, Annelida: Polychaeta: 15-160. ArtData-banken, SLU, Uppsala. http://www.artdatabanken.se/media/2292/hogupp_havsborstmaskar.pdf

Petersen, M.E. 1998: Pholoe (Polychaeta: Pholoidae) from Northern Europe: A key and notes on the nearshore species. *J. Mar. Biol. Ass. U.K.* 78: 1373-1376.

Pleijel, F. 1993: Polychaeta Phyllodocidae. *Marine Invertebrates of Scandinavia* 8: 1-194. Universitetsforlaget.

Rainer, S.F. 1991: The genus *Nephtys* (Polychaeta: Phyllodocida) of northern Europe: a review of species, including the description of *N. pulchra* sp. N. and a key to the *Nephtyidae*. *Helgoländer Meeresunters.* 45: 65-96.

WoRMS Redaktionsgruppe (2016). World Register of Marine Species.

<http://www.marinespecies.org> at VLIZ (Vlaams Instituut voor de Zee, Flanders Marine Institute).

Register, arter og grupper

- Alitta succinea, 16
Alitta virens, 17
Almindelig nereis, 16
Ampharete baltica, 34
Ampharetidae, 34
Amphictene auricoma, 33
Aonides paucibranchiata, 21
Arenicola marina, 30
Arenicolidae, 30
Aricidea cerrutii, 19
Boreorm, 22
Brada villosa, 28
Capitella sp., 29
Capitellidae, 29
Capitellides giardi, 29
Caulleriella sp., 27
Ceratocephale loveni, 15
Chaetopteridae, 27
Chaetopterus norvegicus, 27
Chaetopterus variopedatus, 27
Chaetozone setosa, 27
Chone duneri, 36
Chone fauveli, 36
Cirratulidae, 27
Diplocirrus glaucus, 28
Dipolydora coeca, 22
Dodecaceria concharum, 28
Enipo kinbergi, 5
ERRANTIA, 5
Eteone cf. flava, 9
Eteone cf. longa, 9
Eteone flava, 9
Eteone foliosa, 24
Eteone longa, 9
Eumida bahusiensis, 10
Eumida sanguinea, 10
Eunereis longissima, 16
Exogone sp., 15
Fabriciidae, 37
Flabelligeridae, 28
Galathowenia oculata, 32
Gattyana cirrhosa, 5
Gattyana cirrosa, 5
Glycera alba, 12
Glycera rouxii, 12
Glycera tessellata, 12
Glycera unicornis, 12
Glyceridae, 12
Glycinde nordmanni, 13
Goniada maculata, 13
Goniada pallida, 13
Goniadidae, 13
Grøn nereis, 17
Harmothoe elisabethae, 5
Harmothoe imbricata, 6
Harmothoe impar, 5
Hesionidae, 14
Heteromastus filiformis, 29
Hydroides, 37
Hydroides norvegica, 37
Hydroides norvegicus, 37
Hypereteone foliosa, 24
Kefersteinia cirrata, 14
Lagis koreni, 33
Lanice conchilega, 34
Laonome kröyeri, 36
Lepidonotus squamatus, 6
Lige kambørsteorm, 33
Lumbrineridae, 19
Lumbrineris fragilis, 19
Magelona alleni, 26
Magelona mirabilis, 26
Magelonidae, 26
Malacoceros fuliginosus, 21
Maldanidae, 31
Malmgrenia furcosetosa, 7
Malmgrenia lunulata, 6
Malmgreniella andreapolis, 6
Manayunkia aestuarina, 37
Marenzelleria viridis, 21
Mediomastus fragilis, 30
Mediomastus sp., 30
Myriochele oculata, 32
Neanthes succinea, 16
Neanthes virens, 17
Neoamphitrite figulus, 34
Nephtyidae, 17
Nephtys assimilis, 17
Nephtys caeca, 17
Nephtys cirrosa, 18

Forum om marin bundfauna og -flora. Polychaeta (Havbørsteorm)

- Nephtys hombergii, 18
Nephtys longosetosa, 18
Nereididae, 15
Nereimyra punctata, 14
Nereis diversicolor, 16
Nereis succinea, 16
Nereis virens, 17
Notomastus latericeus, 30
Ophelia borealis, 31
Ophelia limacina, 31
Opheliidae, 31
Ophelina acuminata, 31
Orbiniidae, 19
Owenia fusiformis, 33
Paraonidae, 19
Paraonis fulgens, 20
Pectinaria auricoma, 33
Pectinaria koreni, 33
Pectinariidae, 33
Pettibonesia furcosetosa, 7
Pholoe baltica, 8
Pholoe minuta, 8
Pholoidae, 8
Phyllodoce groenlandica, 10
Phyllodoce maculata, 11
Phyllodoce mucosa, 11
Phyllodoce rosea, 11
Phyllodocidae, 9, 24
Pista cristata, 35
Pista lornensis, 35
Pistella lornensis, 35
Poecilochaetidae, 20
Poecilochaetus serpens, 20
Polycirrus norvegicus, 35
Polydora caeca, 22
Polydora caulleryi, 22
Polydora ciliata, 22
Polydora cornuta, 23
Polydora quadrilobata, 23
Polynoidae, 5
Pomatoceros triqueter, 37
Psamathe fusca, 14
Pygospio elegans, 24
Rhodine gracilior, 31
Sabellidae, 36
Scalibregma inflatum, 32
Scalibregmatidae, 32
Scionella lornensis, 35
Scolelepis bonnieri, 24
Scolelepis squamata, 25
Scoloplos armiger, 19
SEDENTARIA, 19
Serpulidae, 37
Sigalionidae, 8
Skælrygge, 5
Slank ophelia, 31
Spio armata, 25
Spio filicornis, 25
Spionidae, 21, 25
Spiophanes bombyx, 25
Spirobranchus triqueter, 37
Streblospio shrubsolii, 26
Syllidia armata, 14
Syllis armillaris, 15
Terebellidae, 34
Travisia forbesii, 32
Trekantsorm, 37
Trochochaeta multisetosa, 20
Trochochaetidae, 20
Typosyllis armillaris, 15
Variabel skælryg, 6

Allearter.dk

Oversigt over Danmarks dyr, planter, svampe m.v.

Opdateringen af Allearter.dk samt den tilhørende database (allearter-databasen.dk) er indstillet pr. 27.05.2020.

Vedligeholdelsen af den officielle danske taxonliste foregår nu i Taxonbasen - den "taxonomiske rygrad" i den offentlige artsportal "Arter". Artsportalen er lanceret i maj 2021 og vil være at finde på <https://arter.dk>.

Samtykke til brug af cookies

Universitetet bruger tredjepartsprodukter til at registrere brugernes adfærd på hjemmesiden (statistik) for løbende at forbedre vores service. Desuden bruger universitetet tredjepartsprodukter til at markedsføre uddannelser, kurser, konferencer og udstillinger på hjemmesider og sociale medier for at give dig de mest relevante tilbud.

Klik på "Se cookies" for at se en liste over udbyderne af de forskellige cookies, som kan blive gemt på din computer eller mobil, når du bruger universitetets hjemmeside. Du kan selv vælge om du vil acceptere eller afslå cookies, og du kan altid ændre dit samtykke under [Cookie-](#) og [privatlivspolitik](#) som du finder i bunden af hver side.

Statistik

[Se cookies](#)

Markedsføring

[Se cookies](#)

Afslå alle

Acceptér alle

Artsgrupper

Arter i Danmark

Danske arter **36.268 i**
Databaseposter **41.420 i**

[Læs mere her](#)

Notitser

Allearter bliver til Taxonbasen

27.05.2020

Opdatering af artsgruppe-websider

10.05.2017

Allearter.dk - Statusrapport 2016

10.05.2017

SE ALLE NYHEDER [a](#)

[Københavns Universitet](#)

Nørregade 10

1165 København K

Kontakt:

Projektansvarlig: Lars Skipper

lars.skipper@get2net.dk

KØBENHAVNS UNIVERSITET

KONTAKT

SERVICES

FOR STUDERENDE OG ANSATTE

JOB OG KARRIERE

NØDSITUATIONER

WEB

MØD KU PÅ

f l i t y v p u o c r

The database Macrobenthos_polychaeta could not be selected.